

BESLUT

DATUM: 2026-10-07
AVDELNING: Avdelningen för betalningar
DIARIENUMMER: 2026-xxxx
HANTERINGSKLASS: Ö P P E N

Skrivelse till finansutskottet

Riksbankens beslut

Riksbanken beslutar att till finansutskottet översända en skrivelse med information om utveckling som aktualiserar frågan om en digital krona, se bilagd skrivelse med bilagor.

Skälen för beslutet

I Betalningsutredningens betänkande Staten och betalningarna var en av slutsatserna att det då inte fanns tillräckligt starka samhällsbehov för att Riksbanken skulle ge ut en digital krona, även kallad e-krona. Samtidigt betonade utredningen att utvecklingen sker snabbt och att ekonomiska, politiska och tekniska förändringar kunde föranleda en ny bedömning i framtiden.¹ Sedan betänkandet publicerades har det skett betydande förändringar varför en ny bedömning kan behövas inom en inte alltför avlägsen framtid.

Enligt 4 kap. 9 § lagen (2022:1568) om Sveriges riksbank (riksbankslagen) får Riksbanken, efter riksdagens medgivande, ge ut digitala betalningsmedel. Riksbanken har inte tagit ställning till huruvida en digital krona bör ges ut.

Riksbanken ska enligt 3 kap. 8 § andra stycket riksbankslagen följa betalningsmarknadens utveckling. Syftet med denna skrivelse är att informera riksdagen om den senaste tidens utveckling, ledder för att införa en digital krona samt behovet av författningsändringar, för det fall riksdagen längre fram tar beslut om att införa en digital krona.

¹ SOU 2023:16 s. 49.

Beslutet har fattats av direktionen (riksbankschefen Erik Thedéen, förste vice riksbankschefen Aino Bunge samt vice riksbankscheferna Per Jansson, Anna Seim och Göran Hjelm) efter föredragning av enhetschefen Elin Ritola. I den slutliga handläggningen har avdelningschefen Christina Wejshammar och chefsjuristen Annica Sandberg medverkat.

Skrivelse till finansutskottet – information om utveckling som aktualiserar frågan om en digital krona

DATUM: 2026-10-07
AVDELNING: Avdelningen för betalningar
HANTERINGSKLASS: Ö p p e n

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se

DNR

Snabb utveckling på betalningsmarknaden aktualiserar frågan om en digital krona

I Betalningsutredningens betänkande Staten och betalningarna var en av slutsatserna att det då inte fanns tillräckligt starka samhällsbehov för att Riksbanken skulle ge ut en digital krona, även kallad e-krona. Samtidigt betonade utredningen att utvecklingen sker snabbt och att ekonomiska, politiska och tekniska förändringar kunde föranleda en ny bedömning i framtiden.¹ Som beskrivs nedan har det sedan betänkandet publicerades skett betydande förändringar varför en ny bedömning kan behövas inom en inte alltför avlägsen framtid.²

Enligt 4 kap. 9 § lagen (2022:1568) om Sveriges riksbank får Riksbanken, efter riksdagens medgivande, ge ut digitala betalningsmedel. Riksbanken har inte tagit ställning till huruvida en digital krona bör ges ut.

Syftet med denna skrivelse är att informera riksdagen om den senaste tidens utveckling, ledtider för att införa en digital krona samt behovet av författningsändringar, för det fall riksdagen längre fram tar beslut om att införa en digital krona.

Försämrad geopolitisk situation

Betalningsmarknaden har en central roll för upprätthållandet av Sveriges beredskap och suveränitet och frågan om en digital krona ska därför ses i ljuset av att den geopolitiska situationen kraftigt har försämrats de senaste åren.³ Regeringen skriver följande i Förvarsbeslutet 2025–2030: "Samtliga övriga beredskapssektorsers förmåga är starkt beroende av beredskapssektorn finansiella tjänster och de privata aktörer såsom banker, försäkringsbolag och andra företag som exempelvis hanterar kontanter och tillhandahåller infrastruktur för massbetalningar. Den finansiella sektorn består till cirka 95 procent av privata aktörer. Genom att störa eller få det finansiella systemet att bryta

¹ SOU 2023:16 s. 49.

² Se bilaga 1 för en sammanställning av viktiga händelser efter det att Betalningsutredningen lämnade sitt betänkande.

³ Se exempelvis MUST (2026) Årsöversikt 2025; Regeringen, 2025, Om regeringens prioritet: Säkerhetspolitiska läget; Sveriges riksbank, Betalningsrapport 2026 s. 6, 10, 24–26 och 61.

samman kan en motståndare utöva utpressning, hota, vilseleda, skapa social oro och hamstring, vilket kan försämra Sveriges motståndskraft.”⁴ Även i fredstid är betalningssystemet ett mål för så kallade hybridhot som cyberattacker.⁵ Detta aktualiserar vikten av att ytterligare stärka motståndskraften i betalningssystemet eftersom detta utgör en viktig del av Sveriges totalförsvar.

En digital krona skulle kunna öka motståndskraften på den svenska betalningsmarknaden. Den skulle ge hushåll och företag tillgång till ytterligare ett betalsätt byggt på svensk och europeisk infrastruktur och erbjuda utökade möjligheter att betala offline vid störningar i elnät och telekommunikationer, vilket ger stärkt motståndskraft för betalningssystemet i sin helhet.

Arbetet med ny europeisk betalningsinfrastruktur långt framskridet

Processen med att ta fram en digital euro har kommit långt. Den 28 juni 2023 lade Europeiska kommissionen (kommissionen) fram ett förslag om en förordning om inrättande av digital euro.⁶ Både Europeiska unionens råd (rådet) och Europaparlamentet (parlamentet) har i sina respektive förhandlingspositioner ställt sig positiva till ett genomförande av förordningsförslaget.⁷ Trilogförhandlingar om förordningen bedöms kunna avslutas under 2026 och Europeiska centralbanken (ECB) har kommunicerat att den planerar att lansera en pilot under andra halvan av 2027 följt av en lansering mot allmänheten 2029. Den digitala euron kommer att vara ett europeiskt betalningssystem som möjliggör betalningar över hela eurozonen, tillgängligt för omkring 350 miljoner människor. Både rådet och parlamentet har även ställt sig positiva till att handlare i länder utanför euroområdet ska kunna ta emot den digitala euron som betalningsmedel från turister.

Den digitala euron kommer att vara tillgänglig i första hand online via exempelvis mobiltelefoner, men kommer också att ha stöd för så kallade offlinebetalningar vid avbrott i elnät och telekommunikationer, vilket är särskilt viktigt i en geopolitiskt osäker tid. Den digitala eurons infrastruktur kommer också utformas så att den har hög motståndskraft mot störningar, med flera driftcenter förlagda runtom i Europa.

En av fördelarna som ECB brukar peka på med den digitala euron är att den också är tänkt att fungera för så kallade villkorade betalningar. Pengarna ges ut av ECB men aktörer på betalningsmarknaden, exempelvis banker, har möjlighet att erbjuda tjänster där betalningen slutförs först när vissa villkor har uppfyllts, till exempel när en vara har

⁴ Prop. 2024/25:34 s. 132.

⁵ Se exempelvis prop. 2025/26:116, En ny funktion för operativ krishantering i den finansiella sektorn, s. 18.

⁶ Kommissionen, Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättandet av den digitala euron, COM/2023/369 final, och Finansdepartementet, EU:s lagstiftningspaket om digital euro, faktabromemoria 2022/23:FPM117.

⁷ [En enda valuta: rådet enas om den digitala euron och kontanternas roll - Consilium](#) och [Digital euro: MEPs ready to start negotiations | News | European Parliament](#).

mottagits av köparen. Detta ska skiljas från så kallade programmerbara pengar som redan vid utgivningen är begränsade till sitt ändamål eller varaktighet och kan liknas vid ett presentkort. ECB har varit tydlig med att den digitala euron inte ska vara programmerbar.

Att den digitala euron håller på att komma på plats påverkar även Sverige och den svenska betalningsinfrastrukturen. Framtida betalningslösningar, infrastruktur och lagstiftning i EU kommer utgå från att det finns en digital euro. Det kan på sikt påverka vårt betalningssystems konkurrenskraft att inte ha motsvarande lösning i Sverige och baserat på den svenska valutan. Läs mer under avsnittet Viktigt att Sverige inte tappar i konkurrenskraft.

Framväxt av ny teknologi och stablecoins

Stablecoins är digitala tillgångar vars värde är kopplat 1:1 till en eller flera underliggande tillgångar. De bygger på samma decentraliserade teknik som volatila kryptotillgångar, till exempel bitcoin, men är stabilare. Majoriteten av de stablecoins som ges ut idag är kopplade till den amerikanska dollarn. På kort tid har användandet och volymen av utgivna stablecoins ökat, även om marknaden fortfarande är liten i förhållande till det globala finansiella systemet. Hittills har det främsta användningsområdet för stablecoins varit inom handel med kryptotillgångar, men de skulle potentiellt också kunna få större spridning som betalningsmedel. Om stablecoins knutna till utländska valutor anses tillräckligt attraktiva som betalningsmedel, skulle användandet av den svenska kronan även inom Sveriges gränser kunna utmanas.⁸ Riksbankens bedömning är att ett sådant scenario inte utgör en betydande risk, åtminstone inte i närtid.⁹ På sikt kan det dock inte ignoreras.

Viktigt att Sverige inte tappar i konkurrenskraft

Sverige har de senaste årtiondena legat i framkant på betalningsmarknaden med innovationer som e-legitimation och omedelbara betalningar genom Swish, men det finns tecken på att den svenska betalningsmarknaden nu börjar tappa i innovationskraft gentemot en del andra länder i Europa. Bredare lösningar för omedelbara konto-till-konto-betalningar, både nationellt och över landsgränser, är ett sådant exempel.¹⁰ I Norge och Danmark erbjuder exempelvis nästan alla banker sina kunder omedelbara konto-till-konto-betalningar via mobil- eller internetbanken. I euroområdet är banker nu skyldiga att erbjuda omedelbara konto-till-konto-betalningar via exempelvis internetbanken, om de erbjuder vanliga kontoöverföringar där. En digital krona skulle innebära att allmänheten får fler möjligheter att göra omedelbara betalningar och kan

⁸ International Monetary Fund, Understanding Stablecoins, 2025.

⁹ Sveriges riksbank, Stablecoins kan ge bättre betalningar, men risker kvarstår, Staff memo, 2025; Sveriges riksbank, Växande marknad för stablecoins ställer centralbanker inför nya frågeställningar, Finansiell stabilitetsrapport 2025:2.

¹⁰ Sveriges riksbank, Betalningsrapport 2026 s. 34–37 och 59.

under vissa förutsättningar ge nya möjligheter till gränsöverskridande betalningar. En digital krona skulle därmed kunna bidra till en mer dynamisk och säker betalningsinfrastruktur i Sverige. Ett välfungerande betalsystem gör det mer attraktivt att fortsätta använda svenska kronor. Det skulle stärka kronans ställning och minskar risken för att tappa mark mot andra digitala centralbanksvalutor och nya digitala tillgångar såsom stablecoins.

Förändringstrycket på betalningsmarknaden är högt och Sverige kan bli exponerat också för andra valutor på nya sätt. Det är svårt att göra en säker prognos över hur utvecklingen kan komma att påverka Sverige och den svenska kronan. Även om riskerna i dagsläget är begränsade, bör de på sikt inte ignoreras. Skulle till exempel den digitala euron bli ett attraktivt betalningsmedel kan det påverka konkurrenskraften hos den svenska kronan.

En digital krona ska inte kunna användas för övervakning

I förslaget till förordning om inrättande av digital euro har kommissionen ställt krav på att det inte ska finnas möjlighet att styra hur den digitala euron används. För de betalningar som inte sker offline, kommer inte ECB ha möjlighet att identifiera vem som skickar eller mottar betalningar utan det är endast de banker som är involverade i en specifik transaktion som kan göra det. Det är alltså ingen förändring jämfört med hur det fungerar idag.

I förslaget till förordning ställs också krav på att information om att betalningar som sker offline i affärer ska vara anonyma, så som idag gäller för kontanter.¹¹ Med andra ord ska inte den digitala euron användas för att övervaka eller styra medborgarnas inköp. Ett svenskt regelverk för en digital krona skulle kunna utformas på liknande sätt.

Utnyttja infrastrukturen för en digital euro

Om Sverige ska ge ut en digital krona, är det fördelaktigt att använda den infrastruktur som ECB planerar för den digitala euron. Det skulle innebära ett rimligt sätt att få tillgång till en motståndskraftig infrastruktur¹² och potentiellt möjliggöra att svenskar kan göra snabbare och billigare gränsöverskridande betalningar över hela Europa. Det vore också i linje med tidigare svenska ställningstaganden rörande betalningsinfrastrukturen då Riksbanken sedan flera år tillbaka använder ECB:s plattform för omedelbara betalningar.

¹¹ Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättandet av den digitala euron COM/2023/369 final, skäl 55, 71, 75 och artikel 24 och 37.

¹² ECB planerar att bygga den digitala euron med minst tre oberoende driftsregioner. Om en region slås ut kan transaktioner omdirigeras, och avvecklas i de kvarvarande. Dessutom planeras en omfattande offline-betalningsfunktion som gör betalningar mer robusta i händelse av avbrott i el och datakommunikation. [Preparation phase of a digital euro - Closing report](#).

Dessutom förbereder Riksbanken för att använda betalningssystemet T2 för de betalningar som idag går via Riksbankens system för stora betalningar, RIX RTGS.

Anledningar att redan nu utreda författningsförändringar

Det krävs ett omfattande lagstiftnings- och utvecklingsarbete för att en digital krona, vid behov, ska kunna ges ut. Betalningsutredningen gjorde en genomgång av de lagändringar som kan komma i fråga, men utredningen lämnade inga författningsförslag.¹³ Enligt Betalningsutredningen är det en lång rad lagar som behöver ändras – inklusive att en särskild lag för en digital krona troligen skulle behövas.

Utöver lagstiftning krävs också ett omfattande förberedelsearbete inför en eventuell framtida lansering från Riksbankens och marknadens sida. På samma sätt som inför anslutningen till ECB:s betalningssystem TIPS och T2 skulle Riksbanken behöva utreda hur svensk lagstiftning – såsom säkerhetsskyddslagstiftningen – förhåller sig till en framtida användning av samma plattform som den digitala euron. Vidare skulle avtalsförhandlingar behöva genomföras med ECB. Dessutom behöver regelverk, villkor och avtal för leverantörer och användare tas fram. För marknaden skulle införandet av digital krona vara ett stort utvecklingsprojekt. Det handlar bland annat om mjukvaruutveckling, uppkoppling mot en ny teknisk plattform och integrering av system – allt från bokföringssystem till kundgränssnitt. För både Riksbanken och marknaden skulle införandet av en digital krona även kräva stora informationsinsatser mot allmänheten.

Riksbanken uppskattar att implementeringsarbetet för Riksbanken och marknaden som beskrivs ovan skulle ta minst fem år. Därtill tillkommer tiden det tar för att göra de författningsändringar som skulle krävas för införandet av en digital krona. Med så långa ledtider menar Riksbanken att det är motiverat att redan nu etablera författningsberedskap även om Sverige till slut bestämmer sig för att avstå från, eller avvakta ytterligare med, att lansera en digital krona. Sådan författningsberedskap initieras genom att en offentlig utredning tillsätts. Om riksdagen anser att det arbetet bör inledas står Riksbanken vid behov redo att bistå.

För att illustrera vilka frågor en sådan utredning skulle behöva överväga närmare – se bilaga 2 Behov av författningsändringar.

Om finansutskottet så önskar kan Riksbanken återkomma med ett mer utförligt förslag på utredningsdirektiv, förslagsvis efter att förordning om inrättande av digital euro färdigställts.

¹³ SOU 2023:16 s. 892–917.

Bilaga 1 – viktiga händelser efter det att Betalningsutredningen lämnade sitt betänkande

- 28 juni 2023: Kommissionen lägger fram förslag om en förordning om inrättande av digital euro
- Juni–juli 2025: Den amerikanska senaten röstar igenom lagstiftning för USD stablecoins (Genius act).
- 25 september 2025: Qivalis (konsortium av europeiska banker) annonserar att de ska lansera en euro-stablecoin. SEB och Danske Bank ingår i konsortiet.
- 19 december 2025: Rådet enas om sin förhandlingsposition digital euro.
- 17 februari 2026: Must publicerar årsöversikt 2025 där de bland annat konstaterar att "Den säkerhetspolitiska situationen i Europa och i Sveriges närområde har ytterligare försämrats och kommer att påverka säkerhetshoten mot Försvarsmakten under lång tid."
- 20 maj 2026: Ytterligare 25 banker ansluter sig till Qivalis, inklusive Handelsbanken, Nordea och Swedbank.
- 9 juli 2026: Europaparlamentet enas om sin förhandlingsposition digital euro.

Bilaga 2 – Behov av författningsändringar

Bakgrund

Enligt 4 kap. 9 § lagen (2022:1568) om Sveriges riksbank (riksbankslagen) får Riksbanken, efter riksdagens medgivande, ge ut digitala betalningsmedel. I skrivelsen till finansutskottet anför Riksbanken flera skäl till att frågan om en digital krona har återaktualiserats och att det finns skäl att ha beredskap för att kunna införa en sådan. För att ha beredskap framåt krävs sannolikt författningsändringar.

Det kan därför finnas anledning att låta en särskild utredare analysera och ta ställning till vilka författningsändringar som är nödvändiga för att vid ett eventuellt riksdagsbeslut om medgivande kunna införa ett av Riksbanken utgivet digitalt betalningsmedel till allmänheten, en digital krona.

Uppdrag och avgränsningar

En särskild utredare skulle kunna kartlägga och analysera behovet av författningsändringar för att möjliggöra en eventuell utgivning av en digital krona, om den politiska viljan för detta finns i framtiden.

Ikraftträdandet av författningsändringarna bör kopplas till tidpunkten för riksdagens beslut enligt 4 kap. 9 § riksbankslagen om medgivande för Riksbanken att ge ut digitala betalningsmedel i form av digitala kronor.

Det eventuella införandet av ett nytt betalningsmedel i form av en digital krona påverkar inte Riksbankens ensamrätt enligt 9 kap. 14 § regeringsformen att ge ut sedlar och mynt. Inte heller påverkas Riksbankens ansvar för de så kallade ECBS-relaterade uppgifterna enligt 9 kap. 13 § regeringsformen av en sådan reform. Det bör därför inte ingå i utredarens uppdrag att lämna förslag på grundlagsändringar.

Områden där lagstiftningen behöver ses över

Utredaren bör kartlägga och analysera behov av nya författningar eller författningsändringar inom följande och andra relevanta områden:

- eventuella anpassningar av riksbankslagen vad avser den digitala kronans rättsliga status som betalningsmedel
- en ny lag om digitala kronor som – med beaktande av EU:s kommande förordning om inrättande av digital euro samt svenska förhållanden och svensk författningstradition – reglerar nedanstående områden samt som vid behov bemyndigar Riksbanken att anta mer detaljerade föreskrifter om:
 - tillgång, användning och eventuella begränsningar
 - distribution och möjlighet att samverka med privata aktörer
 - ansvarsfördelning mellan Riksbanken och privata aktörer

- offline-användning.
- frågor om offentlighet och sekretess genom eventuella ändringar i exempelvis offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)
- hur digitala kronor hanteras vid dödsfall, bodelning, konkurs eller gåva, och behovet av eventuella ändringar i exempelvis konkurslagen (1987:672) och lagen (1936:83) angående vissa utfästelser om gåva
- utredaren bör särskilt beakta frågor kopplade till nationella och internationella regelverk gällande:
 - betaltjänster och betalningar
 - integritet och dataskydd
 - penningtvätt och finansiering av terrorism
 - internationella sanktioner.